

DOOD OP DE ZWARTE ZEE

Eerder verschenen van Clive Cussler bij The House of Books

DIRK PITT-AVONTUREN

Storm in Havana
De pijl van Poseidon
Wassende maan
Duivelsadem
De schat van Khan
Zwarte wind
Trojaanse Odyssee
Poorten van Hades
Atlantis ontdekt
Stormvloed
Schokgolf
Dodelijk tij
Duik in het duister
Vixen 03
Titanic
Het logboek

ISAAC BELL-AVONTUREN

De provocateur
De dief
De race
De spion
De Saboteur
De jacht

DOSSIER OREGON-AVONTUREN

De stille zee
De kaper
Dodenschip
Het oog van de orkaan
Het goud van Kamtsjatka
Heilige Steen
Gouden Boeddha

KURT AUSTIN-AVONTUREN

(NUMA-FILES)

Zero hour
De storm
Duivelspoort
Medusa
De Navigator
Poolstorm
Verloren stad
Witte dood
Vuurijs
Het blauwe goud
Serpent

Clive Cussler
en Dirk Cussler

Dood op de
Zwarte Zee

the house of books

Oorspronkelijke titel: *Odessa Sea*

Oorspronkelijk uitgegeven door: G.P. Putnam's Sons, New York 2016

© Sandecker RLLLP, 2016

By arrangement with Peter Lampack Agency, Inc., 350 Fifth Avenue, Suite 5300,
New York, NY 10118 USA

© Vertaling uit het Engels: Joost van der Meer & Bill Oostendorp, 2016

© Nederlandse uitgave: The House of Books, Amsterdam 2016

Omslagontwerp en -beeld: Studio Jan de Boer, Amsterdam

Typografie: Crius Group, Hulshout

ISBN 978 90 443 5308 2

ISBN 978 90 443 4950 4 (e-book)

NUR 332

www.thehouseofbooks.com

www.overamstel.com

OVERAMSTEL

uitgevers

The House of Books is een imprint van Overamstel uitgevers bv

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

PROLOOG

WAAR DE ANGSTWEKKENDE STILTE LOERT

Februari 1917
De Zwarte Zee

Witte lichtjes dansten als bakens des doods aan de horizon. Gezagvoerder Vadim Rostov van de Russische Keizerlijke Marine telde vijf bollen, elk van een afzonderlijk Osmaans oorlogsschip dat bij de toegang tot de Bosporus patrouilleerde. Zijn orders op deze heldere, frisse avond waren eenvoudig. Met zijn torpedobootjager diende hij de vijand aan te vallen en de linie van patrouilleschepen te doorbreken. Deze taak, zo wist hij, was alsof hij met een op zijn rug gebonden lammetje door een troep hongerige leeuwen kroop.

Hij beet wat harder op het droge stompje van een tussen zijn scheve tanden geklemde Turkse sigaar. Zijn donkere, harde ogen, verzonken in een verweerd gezicht, hadden de gevolgen van slecht bedachte strijdplannen al vaker gezien; tijdens de Russisch-Japanse Oorlog van 1904 en opnieuw tijdens de militaire actie in de Zwarte Zee van de afgelopen vier jaar. Rostov had er bijna dertig jaar dienst in de Russische Keizerlijke Marine op zitten, maar alles wat hij in die decennia had geweten en waar hij op had vertrouwd, was nu aan het oplossen. Misschien was het niet zo eerloos om zijn loopbaan met een zelfmoordmissie te beëindigen.

Hij beval een jonge luitenant om een seiner voor hem te zoeken en wendde zich vervolgens tot de levende schaduw naast hem. Zijn gast was een boomlange soldaat, trots in het uniform van een *Leib*, of Keizerlijke Garde, van het eliteregiment Preobrazjenski.

‘Het lot zal nu snel worden onthuld en de nutteloosheid van onze missie bevestigd,’ sprak Rostov.

‘Er zal niet van het bevel worden afgeweken,’ reageerde de soldaat.

Rostov moest wel bewondering hebben voor de man. Sinds hij in Odessa aan boord was gekomen met de orders voor de jager had hij als een pilaar naast hem gestaan, het geweer stevig in zijn greep. De orders, zag de gezagvoerder, waren persoonlijk ondertekend door niemand minder dan admiraal Koltsjak, de commandant van de Keizerlijke Marine. De soldaat, zo dacht Rostov, had vast en zeker in de hogere echelons van de macht verkeerd, maar hij was onwetend van de nabije toekomst van de wereld. Het Keizerlijke Rusland zou spoedig niets meer zijn dan een herinnering, overwonnen door revolutionaire krachten. De plaats van de garde in deze wereld stond op het punt te verdwijnen. In de haven van Odessa ging het verhaal dat de bolsjewieken al een vredesverdrag hadden getekend met de centrale mogendheden, waaronder Turkije. Rostov gniffelde om zijn eigen gedachte. Misschien zouden de verderop gelegen Osmaanse schepen hen laten passeren en hen met wijn en vijgen overladen.

Dergelijke gedachten werden verjaagd door een zwak gefluit boven hun hoofd nu een granaat van 127 millimeter in de zee achter hen insloeg.

‘De Turkse boordschutters zijn niet zo bedreven als de Duitsers,’ zei Rostov, ‘maar ze zullen snel genoeg doel treffen.’

‘De vijand is inferieur, en u bent een bekwaam tacticus,’ zei de soldaat.

Rostov glimlachte. ‘Een bekwaam tacticus zou een overweldigende overmacht ontvluchten om een andere dag het gevecht aan te gaan.’

De seiner van het schip verscheen, een onervaren dienstplichtige in een slecht passend uniform. ‘Kapitein?’

‘Sein onze metgezel. Zeg ze hun missie voort te zetten terwijl wij proberen de vijand naar het westen te lokken. En wens ze succes.’

‘Ja, kapitein.’ De matroos verliet de brug.

Rostov wendde zich tot de gardesoldaat. ‘Misschien dat iemand ons ook succes zal wensen?’

De soldaat schonk de gezagvoerder een staalharde blik, maar zei niets.

Rostov stapte naar de brugvleugel en zag het groentje een bericht zenden naar een laag liggend vaartuig aan bakboordzijde. Terwijl het knipperende antwoord van het andere vaartuig kwam, schoot het schrikbeeld van de dood door zijn hoofd. Het was waanzin. Misschien moest hij de torpedobootjager maar omdraaien en de nabijgelegen boot rammen, hem gewoon zelf tot zinken brengen, wetende wat hij aan boord had. Hoeveel meer zielen moesten er nog sterven voor de ijdelheid van de tsaar?

Hij vervloekte zijn eigen dwaze eergevoel. De waarheid was: binnen de gelederen van de marine heerste geen loyaliteit meer. De mouterij aan boord van de Potjomkin had dat wel bewezen. En dat was een decennium voor de huidige revolutie. Veel schepen van de vloot hadden al trouw gezworen aan de bolsjewieken. De loyaliteit van zijn eigen bemanning werd in twijfel getrokken, maar onder hen wees in elk geval niets op een opstand, nog niet. Ze wisten net zo goed als hij dat het nagenoeg afgelopen was met de Keizerlijke Marine. Rostov schudde zijn hoofd. Hij had in Odessa van boord moeten stappen en de Karpaten in moeten verdwijnen, net als een aantal verstandiger officieren had gedaan.

Boven hun hoofd vloog een volgende granaat. Geconfronteerd met het vijandelijke vuur nam de plicht het heft in handen, en hij marcheerde stijfjes terug naar de brug. Plicht, dacht hij. Een ander woord voor de dood.

De bemanningsleden van de brug stonden op hun post en keken hem verwachtingsvol aan.

‘Geef me maximumsnelheid,’ droeg hij de onderofficier op. ‘Stuurman, houd koers aan van twee-vier-nul graden.’

‘Batterijen in gereedheid, kapitein.’ De luitenant haalde een ko-

peren handvat op de brugtelegraaf over en er klonk een bel, ten teken dat de machinekamer de verandering van snelheid doorgegeven kreeg.

‘Bericht alle batterijen om te richten op het laatste schip in linie naar het oosten,’ beval Rostov.

De pijp van de Russische torpedobootjager braakte zwarte rookpluimen uit. De Kertsj, zoals hij gedoopt was, trilde onder de spanning nu de stoomturbines hun maximale omwentelingen maakten.

De verandering in koers en snelheid schudde de vijandelijke kanonnen af, en hun granaten vielen ongevaarlijk achter de jager. Rostov staarde naar de lichtjes van de Turkse schepen, die nu aan de bakboordvleugel verschenen terwijl het schip naar het westen opstoomde. Vijf tegen één, dacht hij. Twee dagen eerder, toen ze in het gezelschap van de Gnevni, een andere lichte torpedobootjager, Odessa uit liepen, waren hun kansen minder intimiderend geweest. Maar de Gnevni had problemen gekregen met de schoorsteen en was omgedraaid. Dat geluk had Rostov niet. Hij zou de vijandelijke macht alleen tegemoet moeten treden.

De gezagvoerder wachtte met het openen van het vuur totdat een inkomende granaat op tien meter afstand in het water sloeg en het dek met zeewater overgoot. In respons vuurden alle vier de roomm boordwapens tegelijk, vlammen de avondhemel in spuwend.

Door een combinatie van vaardigheid en geluk trof een van de Russische granaten doel; hij doorboorde de munitiekamer van het vaartuig. Door zijn verrekijker zag Rostov een vuurbol uit het volgende Osmaanse schip spuiten.

‘Concentreer vuur op het volgende schip naar het westen,’ droeg hij de luitenant op. Het was echt een gelukstreffer geweest. Zijn strategie – en smeekbede – was om de twee schepen die de oostelijke toegang bewaakten uit te schakelen of te beschadigen en daarna de overblijvende schepen in de achtervolging aan te vallen. Het was de enige hoop wilde de missie slagen.

Met vuur en gebulder kwam de avond tot leven. De overblijvende Osmaanse schepen openden het vuur met het ene boordsalvo na het andere, gecounterd door de volle stootkracht van de jager. Het Russische schip was verrassend snel en behield een flinke buffer ten opzichte van de Turkse artilleristen. Maar de kloof versmalde nu twee van de Osmaanse schepen de steven wendden om het gat met de Kertsj te dichten.

‘Een treffer! Op het tweede vaartuig,’ riep de luitenant.

Rostov knikte. Hij had de meest ervaren bemanning van de Zwarte Zeevloot en dat lieten ze zien ook. Hij wendde zich tot de Leib-garde, die naar het verre inferno tuurde. ‘Uw koninklijke odyssee kan toch wel eens een kans hebben.’

De garde glimlachte flauw, wat zijn eerste blijk van menselijkheid in twee dagen was. Het volgende moment verdween hij in een ontploffende sluier van zwarte rook.

Een Turkse granaat had de rand van het bakboorddek geraakt. De mannen op de brug werden van hun sokken geblazen nu een gordijn van vlammen hemelwaarts schoot.

‘Stuurman! Zet koers naar drie-zes-nul graden!’ brulde Rostov voordat hij wankelend weer overeind kwam. Links van hem lag de garde voorover op het dek; een vervormd stuk granaatkartets stak uit zijn rug.

De stuurman herhaalde zijn bevel, trok zichzelf omhoog aan het roer en gaf het een flinke zwiep naar rechts. Maar de uitwijkmanoeuvre kwam te laat. De Turken hadden eindelijk hun doelwit gevonden, en een volgend salvo regende neer. Een geleide granaat ontplofte vlak bij de voorsteven van de jager en een volgende sloeg midscheeps in en reet de romp open. Terwijl water de voorste compartimenten in stroomde en de achtersteven en zijn draaiende propellers uit het water tilde, schudde het schip.

Rostov vond een megafoon en riep naar de bemanning om het schip te verlaten. De luitenant repte zich om een reddingsschuit op vanaf het stuurboorddek te water te laten. Rostov liep terug naar de

brug en trof daar de stuurman aan, die onbeweeglijk aan het roer stond, zijn knokkels wit tegen de houten spaken.

‘Sasja, zoek een reddingsvest en maak dat je van boord komt,’ zei Rostov zacht. Hij stapte op de jongen af en sloeg met de rug van zijn hand tegen zijn wang.

Wakker geschud uit zijn angst wankelde de stuurman van de brug af. ‘Ja, kapitein,’ mompelde hij, ‘ja, kapitein.’

Nu stond Rostov in zijn eentje op de brug terwijl een luide dreun vlak bij het achterschip het schip deed schudden. Een brandstoftank was gescheurd en in brand gevlogen. Rostov strompelde en probeerde zijn evenwicht te bewaren terwijl hij aan dek op de tast naar zijn verrekijker zocht. Hij bracht hem naar zijn brandende ogen en tuurde achterdeks en voorbij de muur van vlammen naar een punt ver op zee.

Hij zag het, heel even maar. Een enkele mast die lijnrecht uit het water leek te steken kruiste een dunne witte bellenbaan naar de Bosporus. Het gefluit boven zijn hoofd zwol aan terwijl de gezagvoerder knikte naar de vervagende verschijning. ‘Plicht vervuld,’ mompelde hij.

Een seconde later troffen de twee granaten doel; de brug werd verwoest en de aan gruzelementen geslagen romp van het oorlogsschip werd naar de zeebodem gezonden.

April 1955
De Zwarte Zee

Een ijsblauwe bliksemschicht schoot voor Dimitri Sarchovs vermoeide ogen. De piloot knipperde de vlekken die voor zijn netvliezen dansten weg en concentreerde zich weer op een uitgebreid paneel van meetinstrumenten en wijzers. De hoogtemeter schommelde rond de zesentwintighonderd. Een plotselinge schudding van buiten trok aan de stuurkolom, en in minder dan een hartslag viel het grote toestel dertig meter.

‘Ellendig onweer.’ De copiloot, een man met een blotebillengezicht die Medev heette, veegde de uit zijn mok gemorste koffie van zijn been af.

Sarchov schudde zijn hoofd. ‘De weerkundige dienst noemt dit een licht lagedrukfront.’ Dikke regendruppels geselden de cockpitruit en maakten de nachtelijke hemel om hen heen ondoordringbaar.

‘Ze zien niet eens het verschil tussen een onweersbui en een klodder spuw. Echt geniaal van het luchtcommando om ons door dit weer op een trainingsmissie te sturen. Vooral gezien onze lading.’

‘Ik zal dalen naar vijfhonderd meter en kijken of de lucht daar stabiel is.’ Sarchov vocht met de besturing.

Ze denderden door het hondenweer in een Tupolev Tu-4, een zware viermotorige bommenwerper met de spanwijdte van een flatgebouw. Het vliegtuigcasco kraakte en kreunde boven het ge-

bulder van de motoren uit. Een plotse turbulentie deed het toestel schokken; op het instrumentenpaneel begon een rood lampje te knipperen.

‘Bommenruimluik,’ zei Sarchov. ‘De sensor heeft waarschijnlijk een dreun gekregen.’

‘Of het is weer eens onze gebrekkige elektronica.’ Medev riep de bommenrichter op om de boel te onderzoeken, maar er kwam geen reactie. ‘Vasili ligt vast weer te pitten. Ik ga wel even een kijkje nemen. Als dat bommenluik inderdaad openstaat, schop ik hem er misschien wel uit.’

Sarchov grijnsde gespannen. ‘Als je verder maar niets laat vallen.’

Medev klauterde uit zijn zitting en kroop door de romp naar achteren. Even later verscheen hij weer in de cockpit. ‘Alles zit potdicht en ziet er goed uit, de lading is veilig. En Vasili sliep inderdaad. Nu heeft hij een afdruk van mijn laars op zijn rug.’

Plotseling steigerde en daalde het toestel. Van de achterkant klonk een luide dreun terwijl Medev tegen de instrumenten boven zijn hoofd werd gekwakt. De copiloot klapte ineen in zijn stoel, waarbij zijn benen tegen de gashendel van de stuurboordmotoren sloegen.

‘Iwan?’ riep Sarchov. Op Medevs voorhoofd was een straaltje bloed te zien. Sarchov probeerde de gashendel terug te trekken, maar vechtend tegen de omvang van de bewusteloze copiloot en diens beknelde benen had hij slechts beperkt succes.

Sarchovs hele wereld leek te ontploffen. Op het instrumentenpaneel knipperden allemaal lampjes en klonken alarmsignalen, en zijn koptelefoon blèrde van het geroep van de vliegbemanning. De bommenwerper was het ergste deel van het onweer binnengevlogen en werd van alle kanten afgeranseld. Terwijl hij met de besturing vocht, rook Sarchov opeens een bijtende lucht. De kakofonie van stemmen in zijn koptelefoon werd nu een paniekerige stem.

‘Kapitein, hier de navigator. We hebben een brand. Ik herhaal, we hebben een brand in de hulpmotor. Navigatie- en communicatiestations zijn...’

‘Navigator, bent u daar nog? Vasili? Fodorski?’

Geen reactie.

In de cockpit begon rook op te zwellen die in Sarchovs ogen brandde. Door de wazigheid zag hij een nieuwe rits waarschuwing-lampjes. De op hoge toeren draaiende stuurboordmotoren raakten gevaarlijk oververhit, geholpen door een gescheurde olieleiding.

De piloot duwde de neus naar beneden terwijl hij de gashendel op stuurboord hard tegen Medevs slappe benen trok. Met een oog op de hoogtemeter hield hij de daling van de bommenwerper in de gaten. Hij was van plan om op duizend meter hoogte het vliegtuig horizontaal te trekken en de bemanning te bevelen eruit te springen. Maar een felle flits buiten het zijraam bepaalde iets anders. Oververhit en verstoken van olie klapte de binnenste stuurboordmotor in een zee van vlammen uiteen.

Sarchov kneepte het gas van de bakboordmotoren dicht, maar het haalde weinig uit. Terwijl hij daalde, werd de turbulentie alleen maar erger. Hij riep naar de bemanning om uit het toestel te springen, maar had geen idee of iemand hem hoorde. Op duizend meter hoogte vulde de cabine zich met zwarte rook. Op vijfhonderd meter voelde hij de hitte van de vlammen achter de cockpit.

Het zweet drupte van zijn voorhoofd, niet van de hitte maar van de stress om het enorme toestel in zijn snelle afdaling onder controle te krijgen. Geen moment overwoog hij om zelf te springen, niet met de muur van vlammen waar hij doorheen zou moeten kruipen en de noodzaak om Medev achter te laten. Zijn enige gedachte was om het toestel zijn wil op te leggen en te laten dalen, bang dat het richtingsroer en de rolroerbediening onder de likkende vlammen zouden verdwijnen. Hij duwde harder tegen de stuurkolom in een poging om onder het noodweer te komen en een plek te vinden om een noodlanding te maken.

Op honderd meter hoogte zette hij de landingslichten aan, maar de zware regen verhinderde nog steeds zijn zicht. Waren ze boven land? Hij meende een glimp op te vangen van een zwarte vlakke.

De vlammen kwamen de cabine in en staken de aan een klem-bord bungelende vluchtplannen in brand. Sarchov ademde diep in, schakelde de drie overblijvende motoren uit en voelde het toestel verder dalen.

Uit de verte leek de bommenwerper op een gloeiende komeet, een razernij van vlammen die uit het middenstuk schoten. De vuurbol daalde door de zwarte, natte nacht totdat hij de zee in dook; het vliegtuig verdween alsof het nooit had bestaan.

I

DE GESLUIERDE DIEPTE

1

Juli 2017
De Zwarte Zee

Een doffe gloed zette de zuidelijke horizon in een wattige glans. Hoewel het nog vijftig mijl varen was naar Istanbul, beschenen de lichtjes van haar veertien miljoen inwoners als een zee van lampionnen de nachtelijke hemel. Ondertussen zwoegde een verweerde, zwarte vrachtboot zich stampend door de ruwe zee een weg naar het licht. Het schip lag diep en zo nu en dan wierp een hoge golf zijn stuivende water over het voordek.

Op de brede brug duwde de stuurman, vechtend tegen de stevige bries, het roer iets naar bakboord.

‘Snelheid?’

De vraag was afkomstig van een bebaarde man die over een zeekaart gebogen stond. Zijn glazige grijze ogen waren bloeddorlopen en zijn stem klonk licht beneveld. Zijn van zweet doortrokken kleren verrieden dat persoonlijke verzorging geen prioriteit was. In de twee dagen sinds het schip was uitgevaren had de kapitein twee flessen wodka soldaat gemaakt en vorderde hij navenant met de derde, precies zoals de bemanning al had verwacht.

‘Acht knopen, kapitein,’ antwoordde de stuurman.

De kapitein bromde wat terwijl hij schatte hoelang het zou duren om de Bosporus door te steken.

Een deur ging open en een gewapende man in een bruin tenue betrad de brug. Met een blik die het midden hield tussen bezorgd-

heid en minachting liep hij naar de kapitein. ‘De zee wordt ruw. Er slaan golven over het dek.’

De kapitein keek op en grinnikte. ‘Weet je zeker dat het niet jouw kots is dat m’n dek bevuilt?’

De man, wiens gezicht grauw uitgeslagen was, zag er de humor niet van in. ‘Ik ben verantwoordelijk voor de lading. Misschien dat we dichter langs de kust moeten gaan varen.’

De kapitein schudde zijn hoofd. Een paar minuten voor vertrek uit de haven van Sebastopol had de reder hem gebeld met de instructie dat er op de valreep nog een vrachtje aan zat te komen. Het had zijn achterdocht gewekt en het handje gewapende lieden dat daarop in een aftands bestelbusje was verschenen en vervolgens een grote metalen kist had uitgeladen, had het gevoel alleen maar verergerd. Hij had geprotesteerd toen ze erop stonden de kist in de machinekamer te plaatsen, maar had zijn woorden al snel ingeslikt toen ze hem daarbij een tas met kersverse roebels in de handen hadden gedrukt.

Nu keek hij de ene helft van het gewapende duo dat de lading diende te bewaken geïrriteerd aan.

‘Van m’n brug af, idioot. Deze zee hier is een pierenbadje. Zelfs met vijf keer deze golfslag kan de Crimean Star dat dierbare vrachtje van je nog keurig afleveren.’

De gewapende man zette zich schrap nu het schip even slingerde en boog zich naar de kapitein. ‘De levering verloopt volgens plan, want anders zorg ik ervoor dat u in Moermansk aangroei van ijsbrekers mag bikken.’ De man begaf zich naar een van de brugbalkons, waar hij zich minachtend opstelde en de zeebries zijn misselijkheid wat wegnam.

De kapitein negeerde hem en richtte zijn aandacht weer op zijn zeekaart om de voortgang van de reis te volgen.

Zo voer de vrachtboot nog eens twintig minuten rustig verder, totdat de stuurman opeens riep: ‘Kapitein, schuin achter ons nadert een vaartuig dat met ons lijkt mee te varen.’

De kapitein hees zich van zijn stoel, liep naar het roer en wierp een blik op het radarscherm. Daarop was het oplichtende groene stipje te zien van een vaartuig dat van achteren naderde. Ongeveer een mijl voor de boeg lichtte een iets vager en nog wat kleiner stipje op. ‘Drieëntwintig graden stuurboord.’

‘Drieëntwintig graden stuurboord,’ herhaalde de roerganger en hij gaf een zwiep aan het roer.

De vrachtboot verlegde zijn koers. Een paar minuten later werd het schip nog altijd geschaduwd.

De kapitein fronste de wenkbrauwen. ‘Waarschijnlijk een onervaren kapitein die graag mee wil liften. Deze koers aanhouden.’ Opeens zinderde er een doffe dreun door de golven en een huivering trok door de dekken heen.

‘Wat was dat?’ vroeg de gewapende man.

De kapitein tuurde door het raam in de hoop de bron van het geluid te kunnen ontwaren.

‘Kapitein, een explosie in het water.’ De stuurman wees naar de boeg. ‘Pal voor ons.’

De kapitein volgde de blik van de stuurman en zag zo’n honderd meter van de boeg het laatste beetje van de waterfontein terugvallen.

‘Langzaam vooruit,’ beval hij terwijl hij zijn verrekijker pakte.

Behalve wat naschuimend water viel er weinig te zien. Hij wierp een blik door het achterraam en zag dat de lichten van het vaartuig achter hen nu dichterbij waren. Het bleek om twee schepen te gaan; een groot werkschip dat een schuit op sleeptouw had. Een penetrante lucht omhulde de brug, eerst nog als lichte farden maar allengs als een dichte mistbank. De gewapende man bij de deur was de eerste die de effecten voelde. Kuchend en happend naar lucht liet hij zijn wapen vallen en viel op zijn knieën. Ook de stuurman viel al kokhalzend als een zoutzak neer.

Op de licht benevelde kapitein had deze onzichtbare aanval een wat trager effect. Terwijl zijn twee metgezellen op de brug er het zwijgen toe deden en hun laatste adem uitbliezen, drong het einde-

lijk tot hem door wat hier gebeurde. Vlakbij klonk een gewerschot en het voelde alsof zijn keel werd dichtgeknepen en zijn hart bonkte. Happend naar lucht strompelde hij naar het roer en pakte de microfoon van de boordradio. ‘*Mayday! Mayday!*’ riep hij hees. ‘Hier de Crimean Star. We worden aangevallen. Help ons!’

Verwarring en angst maakten plaats voor een overweldigende pijn. Even wankelde hij, de microfoon viel uit zijn hand en ten slotte plofte hij dood neer.

‘Ik krijg geen reactie op de noodoproep.’ De jonge derde officier keek op van zijn verbindingstation en staarde naar een man met een rank postuur, die over het radarscherm gebogen stond.

Dirk Pitt senior knikte afwezig terwijl hij aandachtig het scherm bekeek. ‘Oké, Chavez. Sein ze maar dat we eraan komen. En kijk jij ondertussen of je de kapitein wakker krijgt.’

De lange Pitt rechtte zijn rug en draaide zich opzij naar de stuurman. ‘We hebben de Bosporus ruim achter ons, dus het gas kan erop. De Crimean Star lijkt zich zo’n dertien mijl voor ons te bevinden. Hou een koers van vijftenvijftig graden aan en haal er alles uit wat erin zit.’

Terwijl de stuurman de instructies herhaalde, belde Pitt met de machinekamer, waarna de hoofdmachinist de twee scheepsschroeven op volle kracht liet draaien. Een laag gejammer trok door het honderdvijftig voet metende oceanografische onderzoeksvaartuig nu de twee dieselmotoren naar hun maximale toerental klommen. Een paar minuten later verscheen de kapitein van het schip, een grote, rossige kerel die Bill Stenseth heette, op de brug, met in zijn kielzog de derde officier Chavez, die zijn plek achter de communicatie-apparatuur weer innam.

Stenseth onderdrukte een geeuw. ‘Kregen we een sos binnen?’

‘Een enkele noodoproep van een schip genaamd de Crimean Star,’ antwoordde Pitt. ‘Hij staat geregistreerd als een bulkcarrier onder Roemeense vlag en lijkt tegemoetkomend, op ongeveer een mijl of twaalf van ons vandaan.’

Stenseth tuurde op het radarscherm en zag dat zijn eigen schip goed op stoom kwam. ‘Weten we ook de reden?’

‘We hebben maar één sos opgepikt. Chavez heeft meerdere keren gepraaid, maar dat leverde niets op.’ Pitt tikte met een vinger tegen het radarscherm. ‘Het ziet ernaar uit dat wij het dichtst in de buurt zijn.’

‘Misschien dat de Turkse kustwacht snel in actie kan komen.’ Hij draaide zich om naar de derde officier. ‘Laten we ze een belletje geven, Chavez.’ Pitt griste een portofoon van een lader en liep naar de deur van een van de brugbalkons. ‘Chavez, als je klaar bent, bel dan Al Giordino en vraag hem om me over tien minuten op het achterdek te treffen, wil je? Dan maak ik alvast een Zodiac gereed in geval ze ons daar aan boord nodig hebben. Bel me als we te water kunnen.’

‘Doe ik.’

Terwijl Pitt zich omdraaide om naar het achterdek te gaan, tuurde Stenseth naar een chronometer aan de wand. Het was twee uur in de ochtend. ‘Wat had je trouwens op dit uur op de brug te zoeken?’

‘Een losse davit bonkte de hele tijd tegen mijn hut, waardoor ik wakker werd. Toen ik dat ding weer had gezekeerd, liep ik even naar de brug om te kijken waar we ons bevonden.’

‘Een zesde zintuig, lijkt me.’

Met een glimlach verliet Pitt de brug. Door de jaren heen leek hij inderdaad een gave te hebben ontwikkeld om naderende problemen te kunnen ruiken. Of misschien was het wel andersom.

De directeur van de National Underwater and Marine Agency begaf zich twee niveaus omlaag en liep over het hoofddek naar het achterschip van het oceanografische onderzoeksvaartuig. Het gebulder vanuit de machinekamer gaf aan dat de Macedonia haar topsnelheid van zeventien knopen naderde. Wit schuim spatte op langs haar turkooizen flanken. Het schip behoorde tot de tientallen onderzoeksvaartuigen van de NUMA die de oceanen van de aarde onderzochten.

Op de scheg van de Macedonia trok hij de borgtouwen van een Zodiac-rubberboot los waarmee deze aan de bok was gezekerd, trok het dekzeil weg, controleerde het benzineniveau en bevestigde een hijskabel. Nu de rubberboot klaar was om te worden neergelaten liep hij naar de reling en tuurde naar de lichten van de Crimean Star in de verte.

Hij hoorde hier niet eens te zijn, was zijn gedachte. Pas de vorige dag was hij in Istanbul aan boord gegaan, na vanuit zijn hoofdkantoor in Washington DC naar de stad te zijn afgereisd. Een smeekbede te elfder ure van het Bulgaarse ministerie van Cultuur om te helpen bij het lokaliseren van een verloren gewaand Osmaans scheepswrak had hem naar de andere kant van de wereld gelokt.

Twintig minuten later verscheen het NUMA-vaartuig naast het zwarte vrachtschip, dat als een verlicht spookschip stuurloos en stil-tetjes ronddobberde. Vanaf de brug bekeek kapitein Stenseth door zijn nachtkijker het koopvaardij-schip.

‘Nog steeds geen reactie van de bemanning,’ meldde Chavez. ‘De Turkse autoriteiten melden dat er een cutter onderweg is, en dat er vanuit Istanbul zo snel mogelijk een reddingsheli wordt gestuurd. Die moet over ongeveer zesentwintig minuten hier zijn.’

Met de nachtkijker stevig tegen de ogen knikte Stenseth even.

Aan boord van het schip viel geen teken van leven te bespeuren. Hij keek even op het radarscherm. Zo’n achthonderd meter verderop bewoog een klein stipje zich weg van het vrachtschip. Hij bracht zijn nachtkijker weer omhoog en ontdekte de vage contouren van een schip dat geen verlichting voerde. Hij pakte een boordradio. ‘Brug voor Pitt.’

‘Pitt hier.’

‘Die vrachtboot dobbert nog altijd stuurloos rond. Ik zie geen tekenen van slagzij of averij. De Turkse kustwacht is onderweg, mocht je hun komst willen afwachten.’

‘Nee. Er kunnen levens in gevaar zijn. Al en ik gaan proberen aan boord te komen. Over en uit.’

Pitt wendde zich tot een kleine man met slaperige ogen naast de Zodiac. Diens brede, gespierde lijf leek uit één blok graniet te zijn gehouwen.

‘Kom, dan gaan we van boord,’ zei Pitt.

Al Giordino geeuwde. ‘Ik hoop maar dat het niet voor niks is. Lag net zo lekker te dromen in mijn kooi; heerlijk tussen de Turkse haremmeisjes, en de sluiers gingen net af.’

Pitt glimlachte. ‘De haremmeisjes zullen me dankbaar zijn.’

‘Ze lieten de rubberboot over de reling in het water zakken, klommen omlaag en trokken de hijskabel los. Pitt startte de buitenboordmotor en draaide het gas open. De opblaasboot schoot over het ruwe water naar de vrachtboot. Al langsvarend viel Pitts oog op een neergelaten ladder bij de achtersteven en hij stuurde er snel naartoe.

‘Aardig van ze om de welkomstmat te laten liggen.’ Giordino sprong op de onderste sport en meerde de Zodiac af. Hij snoof de lucht op en fronste. ‘Ruikt alsof de paashaas een mandje rotte eieren voor ons heeft achtergelaten.’

‘Iets met de lading misschien?’ opperde Pitt, maar de stank leek niet van de vrachtboot vandaan te komen.

Ze klommen naar boven, gingen aan boord en merkten dat de stank geleidelijk aan minder werd. Onder het felle licht van de deklampen zochten ze hun weg naar de hutten, maar de scheepsgangen oogden verlaten. De dekluiken zaten stevig dicht en het schip leek onbeschadigd, precies zoals Stenseth al had gemeld.

Bij een trap naar de brug aangekomen aarzelden ze. Een lichaam versperde de doorgang. Het was een jonge man in een donker tenue en met kortgeschoren haar. Zijn verstijfde gezicht verried een mengeling van verwarring en pijn. Zijn uitpuilende blauwe ogen leken de omgeving af te speuren naar de oorzaak van dit alles. Zijn handen omklemden een AK-47.

‘Hij wilde iemand tegenhouden.’ Met de punt van zijn schoen wees Pitt naar een handjevol legen hulzen op het dek.

Giordino liet het licht van zijn zaklamp over het dode lichaam dwalen. ‘Geen zichtbare doodsoorzaak.’

Ze stapten over het lijk en klommen naar het vijfde niveau, waar de brug was. Daar wachtte hun een tweede macabere aanblik. Bij het roer lag een gewapende man in tenue uitgestrekt naast een bemanningslid. Een oudere, bebaarde man, waarschijnlijk de kapitein, lag ineengezakt bij een kaartentafel. Giordino keek of de man nog leefde, maar de uitpuilende ogen, blauw uitgeslagen huid en verwrongen mond wezen op een snelle maar pijnlijke dood.

‘Geen externe verwondingen. Precies als die jongen beneden,’ stelde Giordino vast.

Pitt rook een zwavelachtige stank en zette een brugraam open. ‘Mogelijk een gaslek. Als jij alvast de bemanningsverblijven onderzoekt op overlevenden, dan laat ik de Macedonia weten wat we hebben aangetroffen en ga ik bedenken hoe we deze drijvende doods-kist weg kunnen slepen.’

Giordino klom weer omlaag en begaf zich naar de bemanningsverblijven onder de brug. Pitt bracht verslag uit bij Stenseth. Daarna startte hij de motoren van de vrachtboot, zette een koers uit naar Istanbul en ging, geëscorteerd door de Macedonia, op weg.

De vrachtboot kwam langzaam op snelheid en ploegde door een eindeloze reeks hoge golven nu ze in zuidelijke richting afboog. Alert op mogelijk tegemoetkomende vaartuigen tuurde Pitt de zee af, totdat er opeens vanuit het achterschip een kleine explosie weerklonk. Met een ruk draaide hij zich om en zag aan bakboordzijde een fontein van schuimend water naar buiten schieten. Het schip huiverde en rode waarschuwingsslampen op de piëdestal lichtten knipperend op.

‘Wat was dat?’ klonk Giordino’s stem door de boordradio.

‘Explosie in het achterschip.’

‘Iemand probeert ons te laten zinken?’

‘Zou kunnen.’

Pitt bekeek een navigatiescherm. Het dichtstbijzijnde vasteland

lag acht mijl verderop. Hij veranderde van koers, hopen dat hij het schip indien nodig aan de grond kon zetten. Op het bedieningspaneel lichtten nieuwe lampjes op, die aangaven dat ze het niet gingen redden. Hij voelde dat het schip begon te hellen en ergens in een hoek gleden wat papieren van een tafelblad.

‘We maken water,’ meldde hij Giordino. ‘Wat is jouw situatie?’

‘Twee dode bemanningsleden in hun kooien. Volgens mij is er onder me nog een rij hutten.’

Ergens in Pitts ooghoeken bewoog iets. Een videoscherm toonde beelden van de boeg, achterstevan en machinekamer. In de machinekamer had iets bewogen. Hij keek wat aandachtiger en kon aan de rand van het scherm nog net een liggende gestalte onderscheiden.

‘Al, rond het af daar en tref me over vijf minuten aan dek. Ik wil de machinekamer doorzoeken.’

Het bedieningspaneel was inmiddels een lichtshow van flikkerende lampjes nu er steeds meer water de buik van het schip in stroomde. De boeg hief zich al uit het water terwijl de achterstevan verder zonk. Hij keek even naar de lichten langs de kustlijn en verliet snel de brug. Op het hoofddek aangekomen nam hij de trap naar de machinekamer.

Daar bleek de vloer al onder water te staan, maar de motoren draaiden nog altijd met een hels kabaal. Tussen de flikkerende lampen door ontwaarde hij een gestalte die achter een generator languit op een grijze kist lag. Wadend door het water liep hij ernaartoe en zag dat het om een jonge man in een met olie besmeurde overall ging. Zijn voeten dreven al in het stijgende water. Zijn gezicht was blauwig. Zijn lusteloze ogen stardden Pitt aan, en knipperden.

‘Hou vol. Ik haal je hier weg,’ riep Pitt.

Hij haakte een arm om de jongeman, hees hem overeind en werkte hem de trap op. Ondertussen keek hij nog even achterom of er nog andere overlevenden waren, maar de machinekamer was nu verlaten. Met moeite hees hij zichzelf en zijn last de trap op, wat niet meeviel met deze slagzij. Ze belandden bij een deur en hij

trapte hem open. Op dat moment bereikte het water de generator, die knisperend stilviel.

Giordino stond bij de reling en schoot hem meteen te hulp. 'Deze dame staat op punt van zinken. De Macedonia beveelt ons om direct van boord te gaan.'

Eventjes werden ze verblind door een van de felle zoeklichten van het NUMA-vaartuig, dat over het gekantelde dek zwaaide. Pitt wierp een blik naar het achterschip. Golven spoelden over de reling. Gekerm van metaal onder spanning en sporadisch gedreun van tui-melende lading. De vrachtboot had nog maar een paar seconden voordat hij onder de golven verdween.

Samen droegen ze het bemanningslid over het dek naar de ladder. Door de zware slagzij lag deze nu bijna horizontaal. Giordino daalde als eerste af, met de benen van de scheepsmachinist over zijn schouder, terwijl Pitt de man bij zijn kraag vasthield. Ondertussen voerde het schip haar doodstrijd en alles om hen heen trilde en huiverde.

'We hebben een probleem,' constateerde Giordino.

Pitt keek naar de Zodiac. De rubberboot stak met zijn achterste uit het water omhoog. De onderkant van de ladder naar de verblijven was onder water geraakt waardoor de boeglijn de Zodiac had meegetrokken en de rubberboot nu als een kurk rechtstandig in het water dobberde.

De achterstevan van de vrachtboot zakte dieper weg en de boeg schoot naar de hemel. Ze konden simpelweg nog even wachten en daarna zo het water in glijden, maar liepen dan wel het risico om door de zuigende werking van het zinkende schip onder water te worden getrokken. Zelfs al lukte het hen om weg te zwemmen, dan nog was er een gereede kans dat de halfbewusteloze machinist het niet zou overleven.

'Pak hem aan en grijp de Zodiac!' riep Pitt. Hij stapte van de ladder en dook het water in.

Hij kwam weer boven naast de verticale romp van de Zodiac en het koude water deed zijn huid tintelen. Al watertrappelend tastte

hij de glasfiber onderkant af. Opeens schoot de rubberboot weg nu de vrachtboot zijn enkele reis naar de bodem echt begon. Uit alle macht probeerde Pitt houvast te bewaren en trok hij zich langs de romp van het rubberbootje verder naar voren. Hij strekte een arm en vond de puntige boeg. Zich vastklemmend trok hij zichzelf voorwaarts en zijn andere hand zocht verwoed naar de boeglijn.

Die zat stevig aan de vloer van de Zodiac verankerd. Wilde hij de boel snel los hebben, dan kon hij alleen maar proberen om het andere eind los te knopen van de scheepsladder. Hand over hand trok hij zich tegen de harde stroom in. Een wolk van belletjes benam hem het toch al slechte zicht en de stijgende waterdruk drukte tegen zijn trommelvliezen en borstkas terwijl hij zichzelf dwong de strakke boeglijn te volgen. Uiteindelijk stootte zijn gestrekte hand tegen het plateautje en vond de klamp waar de lijn omheen was gewikkeld. De lijn stond strak, maar hij vond het uiteinde en begon de boel los te wikkelen. Met een harde ruk schoot de lijn ten slotte los.

De Zodiac schoot omhoog naar het oppervlak en de ladder van de vrachtboot klapte hard tegen zijn zij. De lucht werd bijna uit zijn longen gezogen, maar hij hield de lijn stevig vast. Omdat de vrachtboot naast hem nog altijd zinkende was, had hij geen idee of hij zelf steeg, totdat ten slotte zijn oren knapten. De opblaasboot schoot door het wateroppervlak en trok hem met zich mee. Hij oriënteerde zich en zwom naar de Zodiac toe. Een kletsnatte Al Giordino reikte hem een hand en trok hem binnenboord. 'Ben blij dat je niet hebt gewacht tot je op de bodem was voordat je die lijn losknoopte,' zei hij grijnzend.

Pitt forceerde een vermoeide glimlach. 'Ik wilde je vooral niet teleurstellen. Hoe gaat het met onze vriend?'

'Als je Russisch verstaat kan hij je dat zelf vertellen. Dankzij ons zwemuitje heeft ie wat zeewater binnengekregen, maar een beetje kokhalzen lijkt zowaar goed uit te hebben gepakt.'

Het bemanningslid zat op de vloer van de Zodiac en hield zich stevig vast aan een bankje. Ook al zag hij bleek, zijn ogen leken

helder en hij ademde normaal. Hij keek even op naar Pitt en knikte.

Overall dreef rommel. Vlakbij klonk motorgeronk. Een tweede Zodiac van de Macedonia kwam aangesnel en sleepte de gehavende rubberboot terug naar het onderzoeksschip. Daar aangekomen werd het bemanningslid van de vrachtboot meteen naar de ziekenboeg afgevoerd en meldden Pitt en Giordino zich op de brug.

Kapitein Stenseth begroette de twee met een mok hete koffie voor ieder. 'Jullie gingen voor kantje boord, daar.'

Giordino koesterde zijn warme koffie. 'Het was een mooie avond voor een duik, dus vandaar.'

'Maar één overlevende?'

'Ben bang van wel,' antwoordde Pitt. 'De andere bemanningsleden vertoonden geen verwondingen. Het zou op een chemisch lek of een gaslek kunnen wijzen.'

'Kan het iets te maken hebben met die ontploffing?'

'Weet ik niet. Dat was ver achter het vrachtruim.'

'Hij leek me nog te jong voor verzekeringsfraude,' voegde Giordino eraan toe. 'Blijft over een ongeluk of een mislukte entering.'

Ze werden onderbroken door een bericht van een naderende helikopter van de Turkse kustwacht.

Stenseth richtte zich tot Chavez. 'Meld ze dat de Crimean Star is gezonken en dat wij op de plek liggen. En dat we bij het zoeken naar overledenen hun hulp op prijs stellen.'

Even later klonk het zware klapwieken van de reddingshelikopter boven hun hoofd. Pitt en Giordino stapten het brugbalkon op terwijl de reddingsheli boven de kleine cirkel van drijvende resten bleef hangen. Het felle zoeklicht bescheen een paar drijvende lichamen.

Giordino schudde zijn hoofd. 'Allemaal dood, op één na.'

Pitt staaarde naar de kolkende zee en knikte. 'Een dodemansschip dat zijn geheim met zich meenam. Voorlopig althans.'

‘Wil jij die laatste *banitsa*?’

Ana Belova keek naar het vette zakje dat naar haar werd geworpen en schudde haar hoofd. ‘Nee, dank je. Zelfs al had ik trek in een midnightsnack, dan nog hou ik mijn slagaderen liever schoon.’

Haar partner, een joviale man die Petar Ralin heette, liet een hand in het zakje glijden dat op de autostoel tussen hen in lag, diepte het met appel gevulde deegbroodje op en stopte het in zijn mond. De Bulgaarse jurist leek nooit te reizen zonder een zakje met brood of zoetigheden binnen handbereik, en toch bleef hij slank, viel Anna op.

Hij veegde wat kruimels van zijn overhemd. ‘Het lijkt erop dat de informant van het directoraat zijn werk niet doet. We hebben al twee uur lang niet één vrachtauto deze grensovergang zien passeren.’

Ana tuurde door de voorruit van hun grijze Škoda-sedan. Ze stonden bij de grensovergang Malko Tarnovo, de kleinste van een handjevol grenswegen tussen Turkije en Bulgarije. Deze was bedoeld voor lichte voertuigen en toeristen die over de kustwegen langs de Zwarte Zee reisden. De ruige bossen van het natuurpark Strandja domineerden de Bulgaarse grenskant, met aan de overzijde het schaars begroeide platteland van Turkije.

Hier, geparkeerd op Turks grondgebied en nog geen vijftig meter van de grens, keek Ana naar een jongeman die op een motor de grensovergang naderde. Terwijl hij werd doorgelaten zag ze dat hij een varkentje bij zich had dat in een kistje op het achterspatbord zat.

‘Een late barbecue vanavond?’ mompelde Ralin.

‘Een heel vroege, zul je bedoelen.’ Ana onderdrukte een geeuw. ‘Ik vind dat we wel genoeg tijd hebben verspild, genoeg banitsa’s achter de kiezen hebben en we het voor gezien moeten houden, vandaag.’

‘Wacht even, er komt nog een auto aan.’

Een vage, gele gloed danste over een heuvel en terwijl het voertuig dichterbij kwam, splitste het licht zich in twee koplampbundels. Hij stopte voor de grensovergang. Het was een aftandse vrachtwagen met dekzeiloverkapping. De modderige zwart-witte kentekenplaat bleek Turks.

‘Als jij er nou eens voor zorgt dat die grenswacht wakker is, dan loop ik ondertussen dat kenteken na,’ stelde Ana voor.

Ralin propte het laatste stukje brood in zijn mond, stapte uit en slenterde naar de stationair draaiende vrachtwagen. Ana richtte haar verrekijker op de kentekenplaat en noteerde het nummer. Daarna verwisselde ze haar kijker voor een laptop. Op het moment dat ze het nummer intikte, hoorde ze een harde schreeuw.

Met ronkende motor reed de vrachtauto weg. Zonder de wagen te hebben kunnen inspecteren of zelfs maar staande te hebben kunnen houden voor Ralin, zoals was afgesproken, stapte de grenswacht zijn kantoor weer in. Ana stond te ver weg om het bundeltje gevouwen bankbiljetten in het borstzakje van de man te kunnen zien.

Het was Ralin die de chauffeur met een schreeuw had bevolen te stoppen. Terwijl hij als een verkeersagent met zijn linkerarm een stopgebaar maakte, zocht hij onhandig naar zijn dienstwapen. Maar in plaats van te stoppen reed de man recht op Ralin af. De politieagent moest snel opzijspringen om niet te worden geplet. Een voorspatbord sloeg tegen zijn benen en hij viel languit op de grond.

Ana gleed snel achter het stuur van de Škoda, startte, ramde de versnelling in zijn één, gaf gas en vloekte nu de vrachtwagen haar al passeerde voordat ze de weg had kunnen blokkeren. Ze aarzelde even en keek naar Ralin. De agent omklemde zijn enkel, maar gebaarde dat ze het zonder hem moest opknappen.

De banden van de Škoda gierden terwijl ze een ruk aan het stuur gaf en het gaspedaal indrukte. De vrachtwagen was nog dichtbij en ze hing al meteen achter zijn bumper. Kijkend naar het golvende dekzeil hoopte ze maar dat de laadruimte niet vol zat met gewapende criminelen. Ze passeerden een lantaarn en haar ogen vingen een berg meloenen op die onder het zeil lagen opgestapeld. Maar de man achter het stuur reed niet bepaald als een fruitteler.

De vrachtwagen denderde de heuvel af en het centrum van Malko Tarnovo binnen, een stoffig Bulgaars boerendorp op zo'n veertig kilometer van de Zwarte Zee. Daartussenin lag een weids, golvend heuvelland dat zich vijftien kilometer uitstrekte naar het volgende dorp. Dit open gebied was niet de plek waar ze in haar eentje de inzittenden van deze vrachtwagen wilde aanhouden. Ze duwde het gaspedaal verder in en probeerde de wagen in te halen, maar de chauffeur zag haar beweging en gaf een ruk naar links. Ana moest boven op de rem staan om niet tegen een geparkeerde auto te botsen. De vrachtwagen gaf geen duimbreed toe en ze kwam er met geen mogelijkheid langs.

In gedachten stelde ze zich het dorp voor. Ze herinnerde zich een hoofdstraat dwars door Malko Tarnovo en twee parallelle, verharde wegen van ongeveer negen straatlengtes lang. Ze naderde een zijstraat, remde weer en sloeg links af. Ze reed in volle vaart naar de volgende straathoek en sloeg rechts af. Nu reed ze parallel aan de hoofdweg. Ze gaf gas, schakelde snel op en racete verder. Bij elke hobbel werd de sedan even gelanceerd. De Škoda had al snel vijf straatlengtes verorberd en haar hand zocht ondertussen naar het kliksysteem van de autogordel. Bij de laatste zijstraat aangekomen zwenkte ze naar rechts en terwijl ze de bocht om vloog raakte de kont van de Škoda een paar vuilnisbakken. Bewoners tuurden slaperig uit hun ramen naar de voortrazende grijze auto waarvan de motor elk moment leek te kunnen exploderen.

Ze naderde de hoofdstraat en rechts van haar doemden de kop-

lampen van de vrachtwagen op. Ze lag iets voor, maar niet voldoende om de Škoda veilig dwars te kunnen zetten. Ze schatte de afstand in, hield het gaspedaal nog een moment ingedrukt, en trapte vol op de rem. Terwijl het antiblokkeersysteem de Škoda deed bokken, dwong ze het stuur voorzichtig naar links.

De auto slingerde even voordat de rechterkant van de bumper in de linkerwielkast van de vrachtauto sloeg. In de hele straat trilden de ramen in hun sponningen. De motorkap van de Škoda verdween onder de truck, die met een weggeslagen voorwiel naar de trottoirband glibberde. Door zijn vaart gleden beide voertuigen verder, totdat ze over het trottoir schoten en tegen een lantaarnpaal tot stilstand kwamen.

Een bijtende rook drong de vrachtwagencabine binnen. Ondertussen probeerde de chauffeur bij zijn positieven te komen. 'Josef?' riep hij naar zijn bijrijder die, bewusteloos of dood, over het dashboard hing. De chauffeur nam niet de moeite om te kijken, maar wrikte zijn verkreukelde portier open en liet zich op straat vallen met de bedoeling het op een lopen te zetten. Hij keek even op naar de verformfaaide Škoda. Een leeggelopen airbag bedekte het stuur, maar van de bestuurder viel geen spoor te bekennen. Hij draaide zich om, en keek recht in de loop van een SIG Sauer P228.

Met de blauwe plekken van de airbag nog op haar gezicht en happend naar lucht hield Ana met gestrekte armen haar automatische pistool op de wang van de vrachtwagenchauffeur gericht.

'Op uw knieën en handen op het hoofd,' beval ze met diepe stem om haar eigen shocktoestand te maskeren. De verdwaasde chauffeur gehoorzaamde meteen.

Nog geen minuut later kwamen Ralin en een grenswacht in een staatsvoertuig in volle vaart aangereden. Ralin sprong de auto uit en richtte al trekkebenend zijn pistool op de vrachtwagenchauffeur. 'Alles goed met je?'

Ana knikte en keek toe terwijl Ralin de chauffeur in de boeien sloeg en achter in de auto duwde.

De grenswacht bekeek hoe de rijder eraan toe was, liep terug en schudde zijn hoofd. ‘Die andere is dood.’

Ralin sloeg een arm om Ana heen, die van schrik even door haar benen zakte en haar pistool terugstopte.

‘Toen hij jou raakte, ging ik er meteen op af.’ Ze schudde haar hoofd. ‘Ik wilde niet dat hij kon ontkomen.’

‘En dat is je gelukt.’ Ralin keek nog even naar de geplette Škoda en glimlachte. ‘Alleen denk ik niet dat het departementshoofd het zal waarderen dat je een nieuwe sedan hebt opgeofferd voor een partij watermeloenen.’

‘Watermeloenen...’ mompelde ze. Ze klom de laadbak in en begon de meloenen een voor een opzij te gooien. Toen ze de vloer van de laadbak eenmaal had bereikt, deden haar armen zeer, maar ze legde wel drie langwerpige houten kisten bloot.

Ralin hielp mee er eentje uit te laden. Hij vond een bandenlichter en gebruikte die om de kist open te wrikken. Er lag een nette rij AK-47 aanvalsgeweren in van Albanees fabricaat en bestemd voor de zwarte markt. ‘Geen woord te veel gezegd,’ merkte Ralin op. ‘Eén-nul voor onze betaalde informant.’

‘Ik neem aan dat zijn beloning een verminderde celstraf zal zijn,’ reageerde Ana. ‘Niet onze grootste wapenvondst, maar hopelijk voldoende om weer wat onschuldige mensenlevens te hebben gered.’

‘En genoeg positieve publiciteit voor ons departement om een nieuwe wagen aan te schaffen.’

Nog geen uur later verschenen enkele lokale agenten in gezelschap van de staatspolitie om de smokkelaar te arresteren en het bewijsmateriaal in beslag te nemen. Ana rustte wat uit in de wagen van de grenswacht, vechtend tegen de slaap nu de adrenaline van de achtervolging was weggeëbd. Tegen de ochtend waren de sleepwagens ter plaatse om de autowrakken weg te halen.

Ralin stak zijn hoofd door het geopende portierraam. ‘Ana, ik kreeg net een telefoontje van het hoofdbureau in Sofia. Het lijkt erop dat ze ons vanmiddag in Istanbul nodig hebben.’

‘Kan dat niet wachten? Ik kan wel wat slaap gebruiken.’

‘Kennelijk gaat het om een zeer urgente opdracht die te maken heeft met informatie uit Oekraïne.’

‘Nog een wapentransport?’

‘Ik denk van niet. Het lijkt om een belangrijkere zaak te gaan.’

Ze forceerde een glimlach. ‘Dan vrees ik dat ze voor ons een nieuwe auto moeten regelen.’

‘Ik betwijfel of we wat dit betreft iets aan een auto hebben.’

‘Hoezo? Komt het per vliegtuig? Of over het spoor?’

‘Geen van twee,’ antwoordde hij hoofdschuddend. ‘Het gaat om een scheepswrak.’

Een korte, lichte regenbui zorgde voor wat nattigheid tijdens een zachte middag in de haven van Istinje, iets ten noorden van Istanbul. Slenterend door de kleine jachthaven zagen Ana en Ralin hun informatiebron al liggen, een turkoois oceanografisch onderzoeksvaartuig, afgemeerd aan de grootste ligplaats.

Terwijl ze de boot naderden, werden ze gadegeslagen door een compacte, gespierde man die bezig was een kist aan boord te hijsen.

‘Is dit de Macedonia?’ vroeg Ana in het Engels.

Al Giordino bekeek de vrouw eens goed. Haar lange, donkere haar zat in een knot en omkranste een delicaat gezicht. Ze had hoge, Slavische jukbeenderen. Een kleine neus en mond verzachtten haar gelaatstrekken, maar het waren haar stralende blauwe ogen die zijn aandacht trokken. Hij bespeurde een mengeling van vastberadenheid en kwetsbaarheid.

‘Dat hebt u goed gezien,’ antwoordde hij.

‘Ik ben Ana Belova, rechercheur bij Europol, en dit is inspecteur Petar Ralin van het Bulgaarse directoraat voor criminaliteitsbestrijding. We doen onderzoek naar de ondergang van de Crimean Star.’

Giordino stelde zichzelf voor. ‘Europol. Is dat een tak van Interpol?’

‘Nee. Het European Police Office is een politiedienst van de Europese Unie. Onze voornaamste focus is de georganiseerde misdaad en contraterrorisme.’

‘Kom aan boord. Dan stel ik jullie voor aan de baas.’ Hij ging het tweetal voor naar de officierskajuit, waar Pitt en kapitein Stenseth over een kaart gebogen zaten. Giordino stelde het duo voor, waarna

er eerst koffie werd geregeld alvorens iedereen plaatsnam aan een tafel.

‘Waarmee kunnen we u van dienst zijn?’ vroeg Pitt. ‘We hebben de Turkse kustwacht al volledig gerapporteerd.’

Ana voelde hoe zijn felgroene ogen haar doorboorden. Tot haar verrassing begon haar hart sneller te kloppen terwijl ze de lange, ruwe bolster aanhoorde. ‘Onze respectievelijke departementen zijn bezorgd over het verlies van de Crimean Star. Wat kunt u ons over haar ondergang vertellen?’

Pitt vertelde wat er die vorige nacht was gebeurd, eindigend met de redding van de hulpmachinist.

‘Denkt u dat die ontploffing in het achterschip opzettelijk was?’ wilde Ralin weten.

‘Dat vermoed ik, maar daarvoor heb ik geen bewijs.’ Pitt keek de onderzoekers aandachtig aan. ‘Kunt u me vertellen waarom dit uw belangstelling heeft?’

‘Om drie redenen,’ antwoordde Ana. ‘Ten eerste hebben we vernomen dat de Crimean Star werd gecharterd door een Russische firma genaamd Nemco Holdings. Nemco wordt ervan verdacht banden te onderhouden met de Russische maffia en betrokken te zijn bij wapensmokkel naar Afrika en het Midden-Oosten. Hebt u het ruim kunnen inspecteren?’

‘Nee, onze tijd aan boord was beperkt, maar hebt u de cargolijst kunnen inzien?’

‘De digitale informatie wijst op landbouwmaterieel voor Alexandrië, in Egypte.’

‘Hoorden daar ook chemische middelen of kunstmest bij?’ vroeg Pitt.

‘Die stonden niet vermeld, maar laat ik zeggen dat, gegeven het feit dat het schip uit Sebastopol kwam, we niet blindvaren op die lijst. Waarom wilt u dat weten?’

‘We vermoedden dat een chemisch lek de bemanning noodlottig is geworden.’

‘We zijn net in het ziekenhuis in Şişli langs geweest, waar de machinist is opgenomen,’ zei Ana. ‘De patholoog vertelde dat onderzoek op de overleden bemanningsleden uitwees dat blootstelling aan geconcentreerde waterstofsulfide de doodsoorzaak is geweest. Hij vermoedt een gewoon gaslek.’

‘We roken het al toen we aan boord gingen,’ reageerde Giordino, ‘maar we konden de bron niet ontdekken. Aardgas lijkt aanneemelijk, maar de Crimean Star is een bulkcarrier, geen tanker voor vloeibaar gas.’

‘Dat klopt,’ zei Ana. ‘Onze aandacht gaat bovenal uit naar feit nummer twee; de hulpmachinist die het overleefde.’

‘Hoe gaat het met de jongeman?’ wilde Pitt weten.

‘Tamelijk goed. Zijn blootstelling aan waterstofsulfide was beperkt, waarschijnlijk omdat hij in de machinekamer werkte. Men verwacht dat hij volledig zal herstellen. Maar de artsen hebben nog iets anders ontdekt, iets wat zorgelijker is. Het schijnt dat de machinist positief op sporen van radioactiviteit is getest.’

‘Radioactiviteit?’ vroeg Giordino. ‘Misschien werkte hij eerst op een schip met een kernreactor voordat hij op de Crimean Star aanmonsterde.’

‘Ook daarmee, en met nog wat andere mogelijkheden, hebben we rekening gehouden, maar uit zijn werkverleden blijkt niet dat hij ooit in de buurt van radioactief materiaal of kernreactoren heeft gewerkt.’

‘Denkt u dat het iets met het schip te maken heeft?’ vroeg Pitt.

‘Dat is onze vrees,’ antwoordde Ralin. ‘We hebben informatie dat de Crimean Star mogelijk gebruikt voor de smokkel van radioactief materiaal, bedoeld voor de zwarte markt.’

Ana keek Pitt aan. ‘Petar en ik maken deel uit van een taskforce met als opdracht de smokkel van wapens en nucleair materiaal op en rond de Zwarte Zee tegen te gaan.’

‘Er zwerft nog altijd radioactief materiaal rond waar niemand iets van weet?’ vroeg Giordino.

‘Helaas wel,’ was Ana’s antwoord. ‘Na de ineenstorting van de Sovjet-Unie in 1991 was het bal wat betreft de smokkel van radioactief materiaal dat jaren duurde. De strengere handhaving van tegenwoordig heeft dat aardig weten terug te dringen, maar de vraag vanuit de zwarte markt is nog altijd schrikbarend hoog; waarbij het vooral gaat om materiaal dat jaren geleden werd gestolen. U zult bijna niet willen geloven dat er elk jaar rondom de Zwarte Zee meer dan een dozijn arrestaties worden verricht die verband houden met de smokkel van radioactief materiaal. De verspreiding daarvan vormt nog altijd een enorm gevaar, vooral gezien de opkomst van het extremisme in het Midden-Oosten.’

‘En ik vermoed dat ook het door oorlog verscheurde Oekraïne daarbij weinig heeft geholpen,’ viel Pitt haar bij.

‘Dat klopt. En dat is waarom de Crimean Star ons zo zorgen baart. Europol is al een tijd op zoek naar een kist met hoogverrijkt uranium dat tijdens de Russische inval op de Krim uit het instituut voor kernenergie in Sebastopol werd ontvreemd. De inlichtingendiensten vermoeden dat Syrië de bestemming was, en wij denken dat de Crimean Star het vervoermiddel was.’

Pitt knikte. ‘Wat de radioactieve sporen op het lichaam van de machinist verklaart.’

‘Hoe vaag het misschien ook klinkt, het is wel iets wat we moeten onderzoeken. Als het uranium in de machinekamer of in de buurt van zijn hut lag opgeslagen, zou dat die radioactieve sporen kunnen verklaren.’

‘En dat het hoogverrijkt is, wat zegt dat precies?’ wilde Giordino weten.

‘HEU, zoals het wordt genoemd, is uranium waarin isotopen van elkaar zijn gescheiden om het uranium-235 gehalte op te krikken. Het is een vorm van uranium die in de krachtigste kernapparatuur wordt gebruikt, of het nu om krachtcentrales, kruisraketten of bommen gaat.’

‘De vraag is dus,’ concludeerde Pitt, ‘of de Crimean Star op-

zettelijk tot zinken werd gebracht zodat iemand dat uranium kon bemachtigen.'

'Laat het duidelijk zijn dat we al diverse scenario's de revue hebben laten passeren,' legde Ralin uit, 'maar de indirecte bewijzen zijn behoorlijk overtuigend.'

'Volgens mij hebt u genoeg redenen om bezorgd te zijn.'

'Meneer Pitt, kunt u ons de reden van uw bezoek aan deze regio vertellen?' vroeg Ana.

'De NUMA kreeg van het Bulgaarse ministerie van Cultuur een uitnodiging om naar een laat Osmaans scheepswrak te zoeken dat in de achttiende eeuw voor de Bulgaarse kust ten onder was gegaan.'

Ana's blik gleed naar Ralin, en terug naar Pitt. 'Zou u bereid zijn uw project een dag of twee uit te stellen om ons wat te kunnen assisteren?'

'Waar denkt u dan aan?'

'Ik zou graag willen onderzoeken of er aan boord van de Crimean Star inderdaad hoogverrijkt uranium te vinden is.'

'Als dat er ooit heeft gelegen, dan zou het wel eens kunnen zijn meegenomen door degenen die dat schip hebben laten zinken,' zei Pitt.

'Dat is zeker een mogelijkheid,' viel Ralin hem bij. 'Maar wij hebben zo het vermoeden dat uw tussenkomst hun plannen in de war schopte.'

'Waarom geen lokale diensten inschakelen?' was Pitts vraag. 'De Turkse marine is daar zeker op toegerust.'

'De Turkse marine kan ons inderdaad helpen, maar niet een hele week lang,' antwoordde Ana. 'Turkije is geen lid van de Europese Unie, en dus wordt ons gezag hier minder gerespecteerd. Stel dat dat verrijkte uranium nog steeds aan boord is, dan zal dat niet voor lang zijn. Er zijn nog reddingsteams ter plaatse, maar tegen de avond zullen ze hun werk staken. We willen het schip zo snel mogelijk doorzoeken.' Haar blauwe ogen vonden die van Pitt. 'Kunt u terugvaren naar de plek en het schip voor ons doorzoeken?'

Pitt keek Giordino en Stenseth aan. ‘We lopen al een dag achter. De plek van de Crimean Star ligt zo goed als op onze route en het Osmaanse wrak ligt waar het ligt. Ik denk dat we onze jacht naar het verleden nog wel even kunnen uitstellen.’ Hij keek Ana weer aan. ‘En bovendien komt een vriendin bij Europol altijd wel van pas.’

Ana en Ralin keken hem opgelucht aan. Ze reikte over de tafel en pakte Pitts hand. ‘Die hebt u nu.’